

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **Ing. V. M.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. Š. L., advokátom v B., proti žalovanému **Ing. O. V.**, bývajúcemu v B., **o vydanie bezdôvodného obohatenia**, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp.zn. 17 C 116/2003, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. augusta 2008 sp.zn. 15 Co 165/2008, rozhodol

t a k t o :

Dovolanie žalobkyne **o d m i e t a** .

Žalovanému nepriznáva právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Banská Bystrica uznesením z 23. júna 2008 č.k. 17 C 116/2003-96 zastavil konanie podľa ustanovenia § 111 ods. 3 O.s.p. potom, čo po prerušení konania podľa § 110 O.s.p. účastníci súdu do jedného roka nepodali návrh na pokračovanie v konaní. Súčasne rozhodol o vrátení kráteného súdneho poplatku žalobkyňi a podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p. žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 21. augusta 2008 sp.zn. 15 Co 165/2008 odmietol odvolanie žalobkyne proti uzneseniu súdu prvého stupňa, ako oneskorene podané (§ 218 ods. 1 písm.a/ O.s.p.).

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a odmietnutím jej odvolania proti prvostupňovému rozhodnutiu došlo k porušeniu jej práv na spravodlivé súdne

konanie. Preto navrhla napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) pred tým, než by sa napadnutým rozhodnutím krajského súdu zaoberal z hľadiska jeho vecnej správnosti skúmal najskôr, či dovolanie bolo podané v zákonom určenej lehote.

Z ustanovenia § 240 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že účastník môže podať dovolanie do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu na súde, ktorý rozhodoval v prvom stupni. Ak odvolací súd vydal opravné uznesenie, plynie táto lehota od doručenia opravného uznesenia.

Zmeškanie lehoty uvedenej v odseku 1 nemožno odpustiť. Lehota je však zachovaná, ak sa dovolanie podá v lehote na dovolacom alebo odvolacom súde (§ 240 ods. 2 O.s.p.).

Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň (§ 57 ods. 2 O.s.p.). Lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť (§ 57 ods. 3 O.s.p.).

Citované ustanovenie § 240 ods. 1 O.s.p. stanovuje objektívnu procesnú lehotu na podanie dovolania, a to jeden mesiac od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu. Ide o zákonnú lehotu, ktorej začiatok plynutia je stanovený objektívne pre všetkých účastníkov konania, bez ohľadu na ich vôľu. Aby lehota bola zachovaná, je potrebné podať dovolanie na súde, ktorý rozhodoval vo veci v prvom stupni; podanie dovolania na súde odvolacom alebo dovolacom je však pre zachovanie lehoty rovnako postačujúce. Dovolacia lehota je tiež zachovaná, ak je dovolanie spísané do zápisnice na nepríslušnom súde, alebo ak sa odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť. Ide o lehotu, ktorá nemôže byť súdom predĺžená a odpustenie jej zmeškania je vylúčené výslovným znením zákona (§ 240 ods. 2 veta prvá O.s.p.).

Podľa § 47 ods. 2 O.s.p. (v znení účinnom do 15. októbra 2008) ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku do troch dní od uloženia nevyzdvihne, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel.

V prípade náhradného doručenia v zmysle citovaného ustanovenia § 47 ods. 2 O.s.p. ide o zákonnú konštrukciu právnej fikcie, že účinky doručenia písomnosti nastanú po uplynutí stanovenej lehoty (tri dni) zo zákona aj voči tomu, kto písomnosť fakticky neprevzal. Účelom fikcie v práve je posilniť právnu istotu. Právna fikcia ako nástroj odmietnutia reality právom, je výnimočným nástrojom. Aby mohla právna fikcia svoj účel (dosiahnutie právnej istoty) splniť, musí rešpektovať všetky náležitosti, ktoré s ňou zákon spája. Ak nie sú všetky právne náležitosti splnené, súd nie je oprávnený naplnenie fikcie konštatovať.

V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. augusta 2008 sp.zn. 15 Co 165/2008 bolo žalobkyni doručované 16. septembra 2008. Nakoľko tento pokus o doručenie bol neúspešný, po výzve – upovedomení o opakovanom doručení 17. septembra 2008, ktoré bolo taktiež neúspešné, bola v ten istý deň (t.j. 17. septembra 2008 – streda) zásielka uložená na pošte. Použijúc tak právnu fikciu doručenia písomnosti uplynutím trojdňovej úložnej lehoty (§ 47 ods. 2 O.s.p.) a rešpektujúc kogentnú právnu úpravu počítania lehôt v zmysle ustanovenia § 57 ods. 2 vety druhej O.s.p. pri určení dňa náhradného doručenia, ktorý deň mal zásadný význam pre ďalšie konanie, bolo potrebné za deň doručenia zásielky žalobkyni považovať 22. september 2008 – pondelok (ako najbližší nasledujúci pracovný deň, keďže koniec lehoty pripadol na sobotu). Jednomesačná lehota vymedzená zákonom na podanie dovolania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) preto začala v danom prípade plynúť 22. septembra 2008, kedy nadobudlo predmetné uznesenie právoplatnosť (žalovanému bolo rozhodnutie odvolacieho súdu doručené 18. septembra 2008) a uplynula s poukazom na ustanovenie § 57 ods. 2 O.s.p. 22. októbra 2008, ktorý deň bol riadnym pracovným dňom (streda).

Preto, pokiaľ žalobkyňa podala opravný prostriedok (dovolanie) na pošte 30. októbra 2008, dovolanie bolo podané oneskorene.

Vzhľadom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky oneskorene podané dovolanie žalobkyne podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.a/ O.s.p. odmietol. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia.

O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že žalovaný, ktorému by podľa výsledku konania právo na náhradu trov tohto konania vzniklo, návrh na rozhodnutie o trovách nepodal.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. marca 2009

JUDr. Jana Bajánková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová